

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА
БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГИЖИЦЬКОГО

Факультет будівництва та архітектури
Кафедра соціальної сфери та культурної спадщини

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПП “Туризм і рекреація”

Оксана БЕРЕЗІВСЬКА

(ім'я та прізвище, підпис)

25 серпня 2025 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. декана факультету землепорядкування
та інфраструктурного розвитку Павло КОЛОДІЙ

(ім'я та прізвище, підпис)

28 серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОКЗ 6 Історія України

(код і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань J «Транспорт та послуги»

(шифр і назва галузі знань)

спеціальність J3 «Туризм та рекреація»

(код і назва спеціальності)

освітня програма Туризм і рекреація

вид дисципліни обов'язкова

(обов'язкова / за вибором)

2025–2026 навчальний рік

Робоча програма Історія України

(назва навчальної дисципліни)

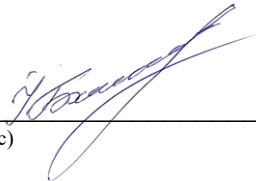
Укладачі: Мазепа Олександр, кандидат історичних наук, старший викладач

(вказати укладачів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри соціальної сфери та культурної спадщини

Протокол № 1 від “26” серпня 2025 року

Завідувач кафедри соціальної сфери та культурної спадщини

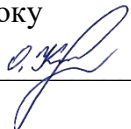

(підпис) (Ігор Баран)
(ім'я та прізвище)

Погоджено навчально-методичною комісією спеціальності Туризм і рекреація

(назва спеціальності)

Протокол № 1 від 27 серпня 2025 року

Голова НМКС

Оксана КРУПА
(ім'я та прізвище)

Схвалено рішенням навчально-методичної ради факультету землевпорядкування та інфраструктурного розвитку

(назва факультету)

Протокол №1 від 28 серпня 2025 року

Голова НМРФ

(підпис) Павло КОЛОДІЙ
(ім'я та прізвище)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Всього годин	
	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Семестр	II	II
Кількість кредитів/годин	4/120	4/120
Усього годин аудиторної роботи	48	14
в т.ч.:		
• лекційні заняття, год.	16	6
• практичні заняття, год.		
• лабораторні заняття, год.		
семінарські заняття, год.	32	8
Усього годин самостійної роботи	72	106
Форма контролю	Іспит	

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу здобувача освіти у відсотковому вимірі:
для денної форми здобуття освіти – 40,0 %
для заочної форми здобуття освіти – 11,7 %

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни: формування в здобувачів освіти знань та уявлень про наукову періодизацію історії України, характерні риси основних періодів української історії, допомогти їй засвоїти досвід національного державотворення, традиції української державності, показати боротьбу українського народу за її відродження та збереження. розкрити історію соціально-економічних та суспільно-політичних процесів в Україні, основні етапи українського національно-визвольного руху, його конкретний зміст і організаційні форми, висвітлити зміст і особливості розвитку української матеріальної та духовної культури, її взаємозв'язок зі світовою культурою, показати найважливіші події та явища української історії в контексті світової історії, роль України в системі міжнародних відносин.

Завдання навчальної дисципліни визначити місце України в сучасному культурно-цивілізаційному просторі; розвиток культури історичного мислення, вироблення вмінь аналізувати й оцінювати явища політичного та культурно-цивілізаційного розвитку українського суспільства у контексті світових подій та явищ, зіставляти цивілізаційні процеси з аналогічними в інших країнах, робити аргументовані висновки, застосовувати набуті знання для прогнозування цивілізаційного вибору нашої держави; формувати свідомість громадянина й патріота України та її культури.

Пререквізити: Історія України, Культурологія, Громадянська освіта

Постреквізити: Організація туризму, Туристичне краєзнавство, Туристичне країнознавство.

Результати навчання

Відповідно до освітньо-професійної програми «Туризм і рекреація» вивчення дисципліни забезпечує набуття здобувачами таких компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність	Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності	• K02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухомої активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. • K04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.
Програмні результати навчання	• РН02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук. • РН04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору. • РН05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території. • РН14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття. • РН16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості. • РН18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Назви тем	Кількість годин											
	денна форма здобуття освіти (ДФЗО)						заочна форма здобуття освіти (ЗФЗО)					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд.	с. р		л	п	лаб	інд.	с. р.
Розділ 1. Україна в давнину, середньовіччя та ранньомодерний час.												
Тема 1. Первісне суспільство та перші державні утворення на території України.	5		2			3	5					5
Тема 2. Київська Русь.	7	2	2			3	7	2	2			3
Тема 3. Галицько-Волинська держава	3		2			1	5					5
Тема 4. Українські землі в складі Литви і Речі Посполитої.	7	2	2			3	7					7
Тема 5. Виникнення українського козацтва.	5		2			3	5					5
Тема 6. Українська національна революція середини XVII ст.	7	2	2			3	7		2			5
Тема 7. Україна наприкінці XVII – у XVIII ст.	5		2			3	5					5
Тема 8. Україна в першій половині XIX ст.	7	2	2			3	5					5
Разом за розділом	46	8	16			22	48	4	4			40

Розділ 2. Україна в пізньомодерний час та в сучасній добі.											
Тема 1. Україна в складі Російської імперії в другій половині XIX ст.	5		2			3	5				5
Тема 2. Україна на початку XX ст.	3		2			1	5				5
Тема 3. Українська національно-демократична революція (1917-1920).	7	2	2			3	5	2			3
Тема 4. Україна в складі СРСР (1922-1939).	5		2			3	5				5
Тема 5. Західноукраїнські землі в 20-30-х рр. XX ст.	3		2			1	5				5
Тема 6. Україна в роки Другої світової війни (1939-1945)	7	2	2			3	5		2		3
Тема 7. Україна в другій половині 40-80-х рр. XX ст.	7	2	2			3	7				7
Тема 8. Україна на шляху побудови незалежної держави	7	2	2			3	7	2	2		3
Разом за розділом	44	8	16			20	42	2	4		36
Іспит	30					30	30				30
Усього годин	120	16	32			72	120	6	8		106

4. ЛЕКЦІЙНІ ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема 1. Київська Русь. Виникнення, піднесення та розквіт Київської Русі (кінець IX – середина XI ст.). Політична роздрібненість Київської Русі (кінець XI – середина XIII ст.). Золотоординське панування. Характерні риси суспільно-політичного життя і розвитку культури Київської Русі.	2	2
2	Тема 2. Українські землі в складі Литви і Речі Посполитої. Політичні процеси в Великому князівстві Литовському наприкінці XIV-XV ст. Боротьба Литовсько-Руської держави та Кримського ханства за українські землі в першій третині XVI ст. Устрій Речі Посполитої: територія, влада, державні символи. Поширення реформаційних ідей в Речі Посполитій. Підходи щодо церковної унії в Речі Посполитій.	2	
3	Тема 3. Українська національна революція середини XVII ст. Українська національна революція середини XVII ст.: причини, характер, періодизація. Особливості національно-визвольної війни. Розгортання національно-визвольної війни (лютий 1648-серпень 1657 р.). Державницькі спрямування гетьмана України Б. Хмельницького. Утворення Української гетьманської держави. Формування державного устрою. Українсько-московські взаємини. Громадянська війна та поділ козацької України на два гетьманства (вересень 1657-червень 1663 р.). Боротьба за возз'єднання Української держави (червень 1663-вересень 1676 р.).	2	
4	Тема 4. Україна в першій половині XIX ст. Соціально-економічний розвиток українських земель в складі Російської імперії. Суспільні рухи. Національне відродження в Україні. Кирило-Мефодіївське товариство. Західноукраїнські землі в складі Австрійської імперії.	2	

5	Тема 5 Українська національно-демократична революція (1917-1920). Лютнева революція в Росії та її вплив на Україну. Проголошення автономії України. Українська Народна Республіка та її війна з радянською Росією. Гетьманат Павла Скоропадського. Директорія УНР. Західноукраїнська Народна Республіка. Радянсько-польська війна і Україна.	2	2
6	Тема 6. Україна в роки Другої світової війни (1939-1945) Українське питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Проголошення автономії Карпатської України. Пакт Молотова – Ріббентропа. Вхідження західноукраїнських земель до складу СРСР. Бойові дії на території України в 1941-1942 рр. Нацистський окупаційний режим в Україні та рух опору йому (радянський і націоналістичний). Визволення України в 1943-1944 рр.	2	
7	Тема 7. Україна в другій половині 40-80-х рр. XX ст. Повоєнні адміністративно-територіальні зміни. Культурно-ідеологічні процеси в Україні (друга половина 40-х – 50-і рр. XX ст.). Соціально-економічний розвиток України (друга половина 40-х – 50-і рр. XX ст.). Духовне життя в Україні: основні тенденції та характерні риси (60-80-і рр. XX ст.). Релігійне дисидентство. Соціально-економічний розвиток УРСР (60-80-і рр. XX ст.). Передача Кримської області до складу УРСР: мотиви і правова основа. Н.В.Щербицький як провідник русифікаторської політики центру. Політичні репресії 60-70-х років. Розгортання правозахисного і дисидентського руху. Чорнобильська катастрофа та її наслідки. Народження Народного руху України і перетворення його в опозиційну до КПРС силу. Угода про Співдружність незалежних держав.	2	
8	Тема 8. Україна на шляху побудови незалежної держави. Специфіка взаємодії культури та суспільства в умовах перехідного періоду. Основні тенденції розвитку сучасної української культури. Національно-державне відродження. Характерні риси релігійного життя. Роль національної ментальності в житті суспільства. Українська діаспора.	2	2
Усього годин		16	6

5. СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Первісне суспільств. о та перші державні утворення на території України. Початок формування суспільства і цивілізації на території України. Палеоліт. Мезоліт. Неоліт. Енеоліт. Бронзовий вік. Скфо-сарматська доба в історії України. Кіммерійці (IX – перша половина VII ст. до н.е.). Скіфи. Сармати. Античні міста-держави Північного Причорномор'я: Східні слов'яни в VI-XI ст. Етногенез слов'ян. Венеди, анти, склавини. Суспільний розвиток східних слов'ян.	2	
2	Київська Русь. Виникнення і становлення Давньоруської держави (кінець IX – кінець X ст.). Концепції походження Давньоруської держави. Піднесення і розквіт Київської Русі (кінець X – середина XI ст.). Військова та релігійна реформа Володимира Великого. Реформи Ярослава Мудрого. Політична роздрібненість Київської Русі (кінець XI – середина XIII ст.). Золотоординське панування. Причини феодальної роздробленості: Особливості відносин Золотої Орди та Русі: Характерні риси суспільно-політичного життя та розвитку культури Київської Русі. Політичний устрій Київської Русі. Соціально-економічний розвиток Київської Русі. Характерні риси та особливості розвитку культури Київської Русі. Матеріальна культура	2	2

	Київської Русі.		
3	Галицько-Волинська держава. Боротьба за утворення та зміцнення Галицького князівства. Волинське князівство. Утворення Галицько-Волинського князівства. Боротьба з монголо-татарською навалою та відродження державності в українських землях. Зовнішня та внутрішня політика Данила Галицького. Галицько-Волинська держава в другій половині XIII – першій половині XIV ст. Суспільно-політичний та адміністративний устрій Галицько-Волинського князівства.	2	
4	Українські землі в складі Литви і Речі Посполитої. Вхід українських земель до складу Великого князівства Литовського. Етапи перебування українських земель в складі Великого князівства Литовського. Боротьба руської знаті за перетворення удільних князівств на незалежну державу в 70-90-х роках XIV ст. "Велике княжіння Руське" (1430-1435). Реставрація удільного устрою та його остаточна ліквідація (1440-1471). Запровадження воєводського адміністративного устрою. Господарство і населення. Спроби національної аристократії відновити Українську державу. Люблінська унія 1569 р. та її вплив на подальшу долю українського народу. Україна й Крим: проблеми стосунків. Відсіч турецько-татарським вторгненням. Соціальні та економічні зміни. Релігійні процеси і церква в Україні. Берестейська церковна унія. Культура України в XIV-XVI ст.	2	
5	Виникнення українського козацтва. Українське козацтво у другій половині XVI – першій половині XVII ст. Початки українського козацтва і вихід його на політичну арену. Запорозька Січ як одна з форм української державності. Державний устрій козацтва. Внутрішній устрій козацтва як зародок нової Української держави. Військові походи українського козацтва проти турків і татар. Козацько-селянські повстання (друга половина XVI – перша половина XVII ст.).	2	
6	Українська національна революція середини XVII ст. Українська національна революція середини XVII ст.: причини, характер, періодизація. Особливості національно-визвольної війни. Розгортання національно-визвольної війни (лютий 1648-серпень 1657 р.). Державницькі спрямування гетьмана України Б. Хмельницького. Утворення Української гетьманської держави. Формування державного устрою. Українсько-московські взаємини. Громадянська війна та поділ козацької України на два гетьманства (вересень 1657-червень 1663 р.). Боротьба за возз'єднання Української держави (червень 1663-вересень 1676 р.).	2	2
7	Україна наприкінці XVII – у XVIII ст. Гетьманування Івана Самойловича. «Вічний мир» 1686 р. Внутрішня та зовнішня політика гетьмана Івана Мазепи. Північна війна та Україна. Гетьман Пилип Орлик. «Конституція прав і вольностей Війська Запорозького» (Бендерська конституція). Колоніальна політика Російської імперії щодо України у XVIII ст. Політика Росії щодо України після Полтавської битви. Внутрішня та зовнішня політика гетьмана Івана Скоропадського. Гетьман Данило Апостол. Кирило Розумовський. Запорізька Січ у XVIII ст. Ліквідація української автономії в складі Російської імперії (1764-1783). Колонізаторська політика російського царизму в другій половині XVIII ст. Правобережна Україна наприкінці XVII - у XVIII ст. Семен Палій.. Селянсько-козацьке повстання 1768 р. («Коліївщина»). Захоплення Правобережної України Російською імперією. Соціально-економічний розвиток наприкінці XVII - у XVIII ст. Культура України наприкінці XVII - у XVIII ст.	2	
8	Україна в першій половині XIX ст. Соціально-економічний розвиток українських земель в складі Російської імперії. Суспільно-політичний рух в Україні. Українське національне відродження. Історичні дослідження. Праці з	2	

	етнографії, фольклористики та мовознавства. Українська художня література. Кирило--Мефодіївське товариство. Західноукраїнські землі під владою Австрійської монархії. Початок національного пробудження в Галичині.		
9	Україна в складі Російської та Австро-Угорської імперії в другій половині XIX ст. Україна та реформи в Російській імперії 60-80-х рр. XIX ст. Соціально-економічний розвиток українських земель в складі Російської імперії (друга половина XIX ст.) Піднесення національно-визвольного руху в Україні у другій половині XIX ст. Обґрунтування ідеї самостійності України. Суспільні течії та рухи другої половини XIX ст. Народницький та соціал-демократичний рух. Ліберальні ідеї та рухи. Громадівський рух. Економічний розвиток західноукраїнських земель. Соціальні процеси в західноукраїнських землях. Громадсько-політичне життя на західноукраїнських землях. Соціал-демократія. Москвофільство та народовство.. Радикальний революційно-демократичний рух у Східній Галичині.	2	
10	Україна на початку XX ст. Національний рух на початку XX ст. Українські політичні організації та партії «Самостійна Україна» М. Міхновського. Україна в роки першої російської революції 1905-1907 рр. Україна в роки третьочервневої монархії (серпень 1907 - липень 1914 р.). Аграрна реформа П. Столипіна та її реалізація в Україні. Західноукраїнські землі в другій половині XIX — на початку XX ст. Аграрна реформа 1848 р. в Австрійській імперії та її реалізація в українських землях. Соціальні процеси в українських землях Австрійської та Австро-Угорської імперій. Еміграція українців. Москвофіли та народовці. Українські політичні партії в Галичині та Буковині. Українська суспільно-політична думка. Твір Ю. Бачинського «Укгаіпа іггедента» («Україна уярмлена»). Виступи робітників та селян. Українські землі в роки Першої світової війни. Головна Українська Рада. Легіон Українських Січових Стрільців. Союз Визволення України. Товариство Українських Поступовців. «Карпато-руський освободительный комитет». Модерністська течія в українській культурі на рубежі XIX і XX ст. Співвідношення народництва та модернізму в українській культурі.	2	
11	Українська національно-демократична революція (1917-1920). Соціально-економічні та політичні передумови національно-визвольних змагань. Особливості економічного, політичного і соціального розвитку українських земель в складі Російської та Австро-Угорської імперій. Утворення Української Центральної Ради та проблеми державного будівництва. Проблема національно-територіальної автономії України у складі Російської федеративної республіки. I Всеукраїнський військовий з'їзд. Універсали УНР. Боротьба між Центральною Радою і більшовиками за владу в Україні. Українська державність в період 1918-1920 р. р. П. Скоропадський. Внутрішня та зовнішня політика Директорії УНР. Українська держава в добу Директорії УНР. С. Петлюра. Українсько-польська війна 1920-1921 рр. Війна УНР та більшовицької Росії. Західноукраїнська Народна Республіка. Листопадовий чин 1918 р. Війна ЗУНР та Польщі. Зовнішня та внутрішня політика ЗУНР.	2	
12	Україна в складі СРСР (1922-1939). УСРР на початку 20-х років XX ст.: внутрішня та зовнішня політика. Економічні та соціальні процеси в радянській Україні першої половини 20-х рр. XX ст. Нова економічна політика та особливості її реалізації в Україні. НЕП та зміни в сфері економіки. Причини згортання НЕПу. Утворення Радянського Союзу. Остаточна втрата Україною незалежності. Індустріалізація: завдання, труднощі, характерні риси, особливості, наслідки. Особливості процесу	2	

	індустріалізації в Україні. Колективізація сільського господарства. Голодомор 1932-1933 рр. Причини голоду в Україні 1932-1933 рр. Наслідки суцільної колективізації. Політика коренізації: українізація і розвиток національних меншин. Україна і процес формування тоталітарного режиму в СРСР.		
13	Західноукраїнські землі в 20-30-х рр. XX ст. Українські землі в складі Польщі. Етапи офіційної польської політики в українському питанні. А. Шептицький і українська греко-католицька церква. Полонізація українських земель. Українські політичні партії. Український кооперативний рух. Українські землі в складі Румунії. Промисловість та сільське господарство. Політико-правовий статус українських земель в складі Румунії. Українські політичні партії та рухи в Румунії. Українські землі в складі Чехословаччини. Особливості політико-правового та соціально-економічного розвитку українських земель в Чехословаччині.	2	
14	Україна в роки Другої світової війни (1939-1945). Українське питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Роль «українського питання» в німецько-радянському зближенні. Пакт Молотова - Ріббентропа. Вхідження західноукраїнських земель до складу СРСР. Напад Німеччини на СРСР, невдачі Червоної армії в боях на території України 1941-1942 рр. Проголошення Української держави. Місце України в планах нацистів. Встановлення нацистського окупаційного режиму. Радянський партизанський рух на окупованій території України. Утворення та діяльність Української повстанської армії. Збройна боротьба формувань ОУН-УПА в 1941-1944 рр. Визволення України.	2	2
15	Україна в другій половині 40-80-х рр. XX ст. Повоєнна відбудова і розвиток України в 1945 — середині 1950-х років. Зовнішньополітична діяльність УРСР. Особливості процесу відбудови народного господарства України. Рівень життя та побуту населення. Радянізація західних областей України. Боротьба ОУН-УПА з радянською репресивною машиною. Масові репресії радянського режиму проти населення Західної України. Операція «Вісла». Україна в умовах деєталінізації (1956-1964). Суспільно-політичне життя та політична боротьба в УРСР. Україна на порозі кризи: наростання застійних явищ (1965-1985). Суспільно-політичне життя: «стабілізація» і закритість. Духовний розвиток суспільства: ідеологічний диктат. Шестидесятництво. Українська робітничо-селянська спілка та Українська Гельсінська спілка. Дисидентський рух. Політичні репресії в 60-70-х рр. XX ст. Україна і процес перебудови в СРСР (квітень 1985 — серпень 1991 р.). Головні чинники, що зумовили процес перебудови. Етапи перебудови та її наслідки для України.	2	
16	Україна на шляху побудови незалежної держави. Стартові умови розгортання державотворчого процесу. Соціально-економічні та політичні процеси в Україні у перші роки незалежності (1991-1995 рр.). На шляху творення національної економіки (1991 — перша половина 1994 р.). Реалізація нового соціально-економічного реформаційного курсу та його наслідки (друга половина 1994—2000 р.). Становлення владних структур. Конституційний процес. Демократичні перетворення та формування і розвиток громадянського суспільства. Проблеми розвитку політичної системи в Україні. Формування багатопартійності. Становлення концепції зовнішньополітичного курсу. Альтернативні варіанти геополітичної орієнтації України. Західний напрям зовнішньої політики. Україна та СНД. Відносини України з державами СНД. Російсько-українська війна.	2	2
Усього годин		32	8

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема 1. Первісне суспільство та перші державні утворення на території України Племена ямної та катакомбної культур. Фракійці і кельти на території України. Похід перського царя Дарія I Гістаспа проти Скіфії. Етнокультурні процеси на півдні Східної Європи (IV-I ст. до н.е.). Держава Германаріха та імперія Аттіли. Археологічні культури та проблема відображення племінного світу українських земель VIII-X ст. в писемних джерелах.	3	5
2	Тема 2. Київська Русь. Кочові народи степу (хозари, угри, печеніги, торки) та Київська Русь. Етнічні процеси в Південній Русі. Культурні зв'язки Київської Русі з країнами Заходу та Сходу.	3	3
3	Тема 3. Галицько-Волинська держава. Міф про Галицько-Волинське князівство. Дискусія в історичній науці щодо королівства Русі (XIII – перша половина XIV ст.).	1	5
4	Тема 4. Українські землі в складі Литви і Речі Посполитої. Політичні процеси в Великому князівстві Литовському наприкінці XIV-XV ст. Боротьба Литовсько-Руської держави та Кримського ханства за українські землі в першій третині XVI ст. Устрій Речі Посполитої: територія, влада, державні символи. Поширення реформаційних ідей в Речі Посполитій. Підходи щодо церковної унії в Речі Посполитій.	3	7
5	Тема 5. Виникнення українського козацтва. Українське козацтво та Священна Ліга. Морські походи запорожців. Участь українського козацтва і шляхти в московській Смуті. Козацько-татарська співпраця 1620-х рр.	3	5
6	Тема 6. Українська національна революція середини XVII ст. Українська національна революція середини XVII ст. в іноземних джерелах. Зовнішня політика уряду Б. Хмельницького.	3	5
7	Тема 7. Україна наприкінці XVII – у XVIII ст. Зміни в адміністративному і військовому устрої Гетьманщини. Передумови та наслідки ліквідації Запорозької Січі. Скасування козацького устрою в Слобідській Україні. Гайдамацький рух.	3	5
8	Тема 8. Україна в першій половині XIX ст. Національно-визвольний рух поляків та Україна. Польське повстання 1830-1831 рр. в Правобережній Україні. Декабристський рух. Масонство в Україні. Причини денационалізації української суспільної верхівки в XVIII – першій половині XIX ст. Етнографія і фольклористика як вияв українського культурницького та політичного руху.	3	5
9	Тема 9. Україна в складі Російської та Австро-Угорської імперії в другій половині XIX ст. Польське повстання 1863 р. в Правобережній Україні. Кримська (Східна) війна 1853-1856 рр. та Україна. Циркуляр Валуєва 1863 р. та Ємський указ 1876 р. в Російській імперії та Україна. Україна та контрреформи в Російській імперії (80-90-і рр. XIX ст.). Наукове товариство ім. Шевченка у Львові. Селянський та робітничий рух в українських землях Австро-Угорської імперії. Шляхи та особливості формування української еліти. Національна політика Габсбургів на західноукраїнських землях.	3	5

10	Тема 10. Україна на початку XX ст. Соціально-економічний розвиток українських земель в складі Російської імперії на початку XX ст. Промисловість в українських землях у складі Російської імперії. Сільське господарство в українських землях Російської імперії. Сільське господарство, промисловість та торгівля в західноукраїнських землях. Соціально-економічні процеси в українських землях під час Першої Світової війни.	1	5
11	Тема 11. Українська національно-демократична революція (1917-1920). Формування центральних та місцевих органів влади УНР. Організація збройних сил УНР. Інформаційна політика УНР. Українська Галицька Армія.	3	3
12	Тема 12. Україна в складі СРСР (1922-1939). Голод 1921-1923 рр. в Україні. Непівська модель організації суспільства. Культурне будівництво в 20-30-х роках XX ст. в радянській Україні.	3	5
13	Тема 13. Західноукраїнські землі в 20-30-х рр. XX ст. Українські наукові та освітні установи. Український робітничий рух. Організація Українських Націоналістів.	1	5
14	Тема 14. Україна в роки Другої світової війни (1939-1945). Західна Україна в загарбницьких планах СРСР та Німеччини. Проголошення автономії Карпатської України. Причини Другої світової війни.	3	3
15	Тема 15. Україна в другій половині 40-80-х рр. XX ст. Повоєнні адміністративно-територіальні зміни. Культурно-ідеологічні процеси в Україні (друга половина 40-х – 50-і рр. XX ст.). Соціально-економічний розвиток України (друга половина 40-х – 50-і рр. XX ст.). Духовне життя в Україні: основні тенденції та характерні риси (60-80-і рр. XX ст.). Релігійне дисидентство. Соціально-економічний розвиток УРСР (60-80-і рр. XX ст.). Передача Кримської області до складу УРСР: мотиви і правова основа. Н.В.Щербицький як провідник русифікаторської політики центру. Політичні репресії 60-70-х років. Розгортання правозахисного і дисидентського руху. Чорнобильська катастрофа та її наслідки. Народження Народного руху України і перетворення його в опозиційну до КПРС силу. Угода про Співдружність незалежних держав. Затвердження державної символіки України.	3	7
16	Тема 16. Україна на шляху побудови незалежної держави. Специфіка взаємодії культури та суспільства в умовах перехідного періоду. Основні тенденції розвитку сучасної української культури. Національно-державне відродження. Характерні риси релігійного життя. Роль національної ментальності в житті суспільства. Українська діаспора.	3	3
Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів		42	76
Іспит		30	30
Усього годин		72	106

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

З метою покращення успішності здобувачів вищої освіти та підвищення балів за поточний контроль, протягом семестру їм можуть бути додатково надані індивідуальні завдання, що передбачають написання рефератів або есе

(письмова робота з індивідуальною позицією автора у вільному вигляді) на визначену тематику.

Теми рефератів (есе) з навчальної дисципліни «Історія України»:

1. Культурна спадщина Київської Русі та сучасні дискусії про її спадкоємців.
2. Скульптор Йоган Георг Пінзель – життя і творчість.
3. Галицька архітектурна школа. Сакральна архітектура Львова.
4. Львів – культурна столиця України?
5. Іполіт (Володимир) Терлецький – український церковний інтелектуал.
6. Берестейська церковна унія (1596 р.) і її оцінки в історичній літературі.
7. Запорожці на Кубані.
8. Алчевські – меценати української справи.
9. *Per aspera ad astra*. Життєвий шлях Йосифа Сліпого.
10. Симон Петлюра – борець за Незалежність України.
11. Бій під Малими Міньками. Трагедія Базару.
12. Український хоровий диригент Олександр Кошиць.
13. Холодний Яр – символ боротьби за Незалежність.
14. Стаханівський рух: правда і вигадка.
15. Дивізія СС «Галичина» – приклад колабораціонізму?
16. Культура українського народу в контексті світової культури.
17. Проблеми цивілізаційно-культурної ідентифікації українців.
18. Аналіз українсько-російських відносин упродовж XVII – XXI століть: міфи, проблеми, шляхи подолання конфліктів.
19. Теорія фронтиру Фредерика Тернера: український контекст.
20. Український Таємний Університет у Львові (1921 – 1925).
21. Батуринська трагедія 1708 р.
22. Кіно як засіб пропаганди (на прикладі кінематографу СРСР 20-х – 80-х рр. XX ст.).
23. Українські спортивно-руханкові організації першої половини XX ст. «Пласт».
24. Діяльність товариства «Просвіта».
25. Кам'яна Могила як історична пам'ятка.
26. Самоврядування в українських містах (XIII – XVIII ст.). Магдебурзьке право.
27. Волоська пастуша колонізація та волоське право на українських землях.
28. Голокост на українських землях. Бабин Яр.
29. Етнічна і політична нація (інтерпретація понять).

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні (розповідь, пояснення, лекція); наочні (демонстрація, ілюстрація).

Лекції супроводжуються демонстрацією таблиць за допомогою мультимедійного комплексу. У процесі навчання здійснюється опрацювання нормативної, навчальної літератури, а також періодичних видань. Для активізації навчального процесу передбачене застосування таких сучасних навчальних технологій, як робота в малих групах; семінари-дискусії; метод мозкового штурму; метод «переваги та недоліки»; ділові ігри.

За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється проведенням поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється під час семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання відповідних завдань. Форми проведення поточного контролю - усне та письмове опитування, тестовий контроль.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на завершальному етапі вивчення дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Таблиця 1 – Загальні критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

% від кількості балів, визначеної робочою програмою ОК на відповідну тему (визначає викладач)	Критерії оцінювання
90-100	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів і письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних/розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішує усі розрахункові/тестові завдання. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.
74-89	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових/тестових завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.

60-73	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань. У здобувача виникають труднощі під час виділення суттєвих ознак вивченого, під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.
0-59	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання. Безсистемне відділення випадкових ознак вивченого; невміння робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів за даною освітньою компонентою. Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену. Семестровий екзамен проводиться під час екзаменаційної сесії згідно з розкладом, який доводиться до відома викладачів і здобувачів не пізніше, ніж за місяць до початку підсумкового контролю. На екзамені використовуються комбіновані тини завдань:

- теоретичні усні, спрямовані на виявлення теоретичних знань;
- творчі спрямовані на виявлення рівня сформованості професійного мислення, здатності до прийняття професійних рішень, дій у нестандартних ситуаціях, розв'язування нетипових історичних проблем тощо.

Екзамен проводиться в усній формі. Екзаменаційні білети для семестрового контролю розглядаються на засіданні кафедри, затверджуються завідувачем. Усі екзаменаційні білети щорічно переглядаються та затверджуються у встановленому порядку.

Переведення підсумкових рейтингових оцінок з дисципліни, виражених у балах за 100-бальною шкалою, у оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS здійснюється відповідно до таблиці і заноситься в додаток до диплому фахівця.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		Для екзамену
90 – 100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	Задовільно
35-59	FX	
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Поточне оцінювання																Підсумковий тест (екзамен)	Сума
C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16	50 балів	100
3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	4		

C1, C2 ... C16 – семінарські заняття

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Мазепа О.М. Історія України. Методичні рекомендації до підготовки семінарських занять для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Львів, ЛНУП, 2024. 30 с.
2. Мазепа О. Історія України. Методичні рекомендації до підготовки самостійної роботи студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти». Львів, ЛНУП, 2024. 20 с.
3. Робоча програма навчальної дисципліни.
4. Конспект лекцій.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. *Бойко О. Д.* Історія України : посібник. Вид. 2-е, доп. Київ : Видавничий центр «Академія», 2002. 656 с.
2. *Грицак Я.* Нарис історії України. Формування модерної нації ХІХ-ХХ століття. Київ : Yakaboo Publishing, 2019. 656 с.
3. *Яковенко Н.* Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України. 3-тє вид., перероблене та розширене. Київ : Критика, 2006. 584 с.

Допоміжна

1. *Аркуша О.Г., Кондратюк К.К., Мудрий М.М., Сухий О.М.* Час народів. Історія України ХІХ століття : навчальний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 408 с.
2. *Винокур І.С., Телегін Д.Я.* Археологія України : підручник. Вид. друге, доповнене і перероблене. Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2008. 480 с.
3. *Гуржій О.І., Чухліб Т.В.* Історія козацтва. Держава-військо-битви. Київ : Арій, 2011. 464 с.
4. *Гуржій О.І., Чухліб Т.В.* 100 великих постатей і подій козацької України. Київ : Арій, 2008. 464 с.
5. *Журавльов Д.В.* Визначні битви та полководці української історії. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2013. 416 с.
6. *Касьянов Г.* Україна 1991-2007: нариси новітньої історії. Київ : Наш час, 2008. 432 с.
7. *Кральнок П.М.* Історія України «без брому». Розвиток державності на українських землях. Харків : Фоліо, 2020. 424 с.
8. *Литвин В.М.* Історія України : підручник 3-тє доопрац. та доповн. вид. Київ : Наук. думка, 2009.
9. *Литвин В.М.* Україна : досвід та проблеми державотворення (90-і рр. ХХ ст.). Київ : Наукова думка, 2001. 560 с.
10. *Михальчук П.А.* Історія України : курс лекцій. Навчальний посібник. Тернопіль : Астон, 2009. 280 с.
11. *Мицик Ю., Бажан О.* Історія України. Київ : ТОВ «Видавництво «КЛІО», 2015. 677 с.
12. *Плохій С.* Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. 496 с.

13. *Полонська-Василенко Н.* Історія України: у 2 т. Т. 1 : До середини XVII століття. 4-е вид., стереотипне. Київ : Либідь, 2002. 672 с.; Т.2 : Від середини XVII століття до 1923 року. 4-е вид., стереотипне. Київ : Либідь, 2002. 608 с.
14. *Терський С.* Археологія України : середньовічна доба. Навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівської Політехніки, 2017. 256 с.

13. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

ВИДАВНИЦТВА

1. Сайт «*Наш формат*»: <https://nashformat.ua/catalog/istoriia-ukrainy>
2. Сайт «Видавництво Українського Католицького університету»
<https://press.ucu.edu.ua/>

ПРОВІДНІ НАУКОВІ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Сайт бібліотеки: <http://www.nbuv.gov.ua>

ДЕРЖАВНІ УСТАНОВИ

1. Офіційний веб-портал Верховної ради України - <http://rada.gov.ua>
Верховна Рада України – <http://portal.rada.gov.ua>
2. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади -
<http://www.kmu.gov.ua>

Електронні інформаційні ресурси

1. Історична правда з Вахтангом Кіпіані. <http://www.istpravda.com.ua>
2. Український інститут національної пам'яті <https://uinp.gov.ua/informaciyni-materialy>